

Participantka 1

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik ti je let?

Je mi 21 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Momentálně studuji vysokou školu. Pracuji příležitostně formou brigád už od střední školy.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo jsi bydlela v době nemoci s rodiči?

Bydlím ve městě, kde studuju vysokou. Ale v době, kdy jsem byla nemocná, jsem s rodiči bydlela v jedné domácnosti.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíš PPP?

No, nebylo to hned. Dlouho jsem si nalhávala, že moje váha je v pořádku, i přesto, že okolí už mě na nemoc výrazně upozorňovalo. Ale první moment, kdy jsem si řekla, že je něco v nepořádku byl den, když jsem si šla koupit nějaké oblečení, protože jsme měli jet na dovolenou. Za krátkou dobu mi bylo vše velké a neměla jsem co na sebe. Šla jsem s mamkou do obchodu a zkoušela jsem si kraťasy a sukni, myslím... Ale byla mi velká i velikost XS, kraťasy mi klouzaly z boků. V ten moment jsem se prvně zamyslela nad tím, že už jsem asi zhubla hodně a nemohu si ani koupit nové oblečení, nemají pro mě velikost.

A to ti bylo kolik let?

To mi bylo asi 17, ale hubla jsem už delší dobu předtím. Ale bez úmyslu, aby to zašlo tak daleko...

Jakým typem PPP trpíš? V jaké fázi se nyní nacházíš? Stále procházíš léčbou nebo se považuješ za vyléčenou?

Měla jsem mentální anorexii. Občas jsem i zvracela, ale nemyslím si, že to byla přímo i mentální bulimie. Teď se považuji za vyléčenou, ale nikdy už to nebude jako před nemocí. Něco to v nás zanechá. Naštěstí se mi povedlo se z toho dostat pouze s pomocí mé dětské doktorky. Nikdy jsem nebyla v nemocnici, nebo jinde hospitalizovaná.

Rodinné prostředí

Jaké jsi měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Tak pokud nebudu vzpomínat mou pubertu, kdy hádky s rodiči byly velmi často, tak jsem měla před nemocí vztahy s rodiči velmi dobré. Mám starší setru, se kterou jsem si v období před nemocí moc nerozuměla. Myslím si, že to bylo hlavně o tom věku a taky jsme byly v mnoha ohledech dost rozdílné. Možná jsem jí i maličko záviděla, že má větší pozornost než já, protože se výborně učila, a taky byla krásná. A všichni jí to dávali najevo, no a já se cítila v tu dobu odstrčená, a proto jsem se spíš stáhla a nechtěla se s ní moc bavit. Nevím, z jakého důvodu jsem ty pocity vůči sestře měla, protože zpětně už to tak horce nevidím.

Máš rozvedené rodiče? Nebo nastala v rodině neobvyklá situace v průběhu dětství a dospívání?

Naštěstí rozvedené rodiče nemám. A taky si nevzpomínám, že by se za mé dětství nebo dospívání stalo něco neobvyklého nebo traumatického. Prožila jsem celkem fajn dětství, až na období puberty, kdy jsem byla jako jiná člověk.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

Tak nejvíc stravu řešila moje mamka. Nikdy nebyla úplně štíhlá, ale nadváhu také nikdy neměla. Ale hodně se zajímala o módu a chtěla si hlídat postavu. Takže skoro pravidelně se u nás řešily různé nové diety a sportovní aktivity. Taťka byl často v práci, i o víkendu, a téměř nikdy s námi nejedl ani večeři. Já, sestra a mamka jsme se většinou nesešly ani u večeře, kterou si každý připravil dle svých chutí...obvykle jsme si jí se sestrou snědly u sebe v pokoji při učení. Víkendy jsme obědvali s mamkou dohromady, pravidelně nám na víkend vařila domácí kuchyni. Obědy jsem mívala ve školní jídelně.

Moje sestra byla štíhlá vždy, i přesto, že jedla cokoliv a v jakoukoliv hodinu. To já jsem byla po mamce a musela jsem se vždy hlídat, co sním...Hlavně v pubertě, když jsem začala vlivem hormonů nepatrně přibírat. Možná i tohle jsem sestře záviděla, protože jsem měla jídlo hodně ráda, ale zároveň jsem chtěla být štíhlá...protože obézní lidi nejsou přijímáni.

Zaznamenala jsi nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Na nevhodné poznámky od rodiny si nevzpomínám. Naopak jsem spíš já řešila, jak vypadám. Ale ve škole poznámek ohledně postavy padlo hodně, na ty situace si živě vzpomínám.

Děkuji, že školnímu prostředí se dostaneme za chvíli a doptám se.

Jaké byly první reakce rodiny na snižování množství jídla? A jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Stravu jsem začala řešit, když jsem pár kilo přibrala v období puberty. Nelíbilo se mi to, oblečení mi bylo těsnější a necítila jsem se ve svém těle dobře. I tím, že mamka diety držela celkem často, tak mi to nepřipadalo divné.

Naordinovala jsem dietu, tuším, bez tuků. Mamka to podporovala a snažila mi vařit o víkendech zdravěji. Jenže já jsem si potom začínala ubírat další složky, třeba ubrala sacharidy. Ale to už jsem začala dělat tajně. Hlavně ve školní jídelně jsem snědla pouze trochu, a samozřejmě jen to, co jsem uznala za vhodné.

Jenže jsem rychle zhubla několik kilo a na mé postavě to začalo být vidět. Mamka si samozřejmě všimla první, hned potom začala vařit zase normálně i pro mě. Asi se bála, že to způsobilo to omezení tuků.

Táta hodně pracoval a mou postavu nesledoval, proto si všiml, že je nějaký problém, mezi posledními. Tím, že jsme si se sestrou nebyly moc blízko, tak si sestra možná všimla, že je něco špatně, ale nijak to zatím neřešila.

Když jsem začala být hodně hubená, nešlo to zapřít už před nikým. Všichni to začali řešit, a to dokonce i ti lidé, kteří by nemuseli. To mi na psychice moc nepřidalo.

Jak se změnil vztahy s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Tak nejdříve si toho všimla mamka a taky ona při mně stála po celou dobu trvání nemoci. Hodně mě podporovala a snažila se mě chápat v tom, co dělám. Zároveň bojovala za to, abych si uvědomila, že jsem nemocná a začala to řešit. A to trvalo celkem dlouho...a bylo za tím dost hádek a slz. Zpětně mě mrzí, že vždy terčem vzteku byla právě mamka, která se mi snažila nejvíc pomáhat.

Táta byl stále v mnoha věcech pasivní, hodně pracoval a vydělával peníze pro rodinu. Nezazlívám mu to...myslím si, že by mě v mnoha věcech stejně nepochopil.

Co mě překvapilo, tak se začala zajímat sestra o mou nemoc. Začala za mnou chodit do pokoje a snažila si ke mně najít cestu. Samozřejmě uprostřed nemoci nemáte chuť si k někomu hledat cestu, naopak...každý je nepřítel. Ale nikdy mě do ničeho nenutila, jen naslouchala a nenápadně mě směřovala správným směrem. Sestra nikdy nejedla zdravě, ale když jsem onemocněla, začala se o stravu zajímat víc. S mamkou začali připravovat zdravá jídla, která já ocením, ale zároveň budu mít alespoň nějaký příjem kalorií. Tohle zpětně hodnotím jako velmi dobrý krok, který mi pomohl se vyléčit. Zaměřila jsem se na zdravou stravu, ale už jsem se nesnažila odepírat si důležité složky potravy.

A kdo tě v průběhu léčby moc nepodporoval? Nebo i dokonce snižoval závažnost situace?

Tak třeba moje babička z tátovy strany...To bylo hodně zlé. Nedokázala a nechtěla vůbec pochopit, jak moc je nemoc závažná. Vždy mi jen říkala: „Musíš přibrat, jsi hubená jako lunt“ nebo „nažer se“. Hrozně mi vždycky nutila jídlo a hodně jídla. Tučné, sladké. Vše, po čem se přibírá. Bylo mi vždy tak špatně fyzicky i psychicky, když jsem od ní odcházela, že jsem se ani vracet už nechtěla. Doma jsem často zvracela po její návštěvě. Měla jsem na ní takový vztek, že jsem se často zasekla a znovu si řekla, že musím zase zhubnout. Nevím proč, ale asi abych jí naštvála a vrátila jí tu zlost, co jsem od ní cítila. Takže určitě babička byla článek rodiny, který mi nedodával moc podpory. Asi to nemyslela zle...jen nevěděla, jak na mě.

Nepřidalo tomu ani to, když se pravidelně setkávala s kamarádkami a řešili mě. Pak mi jen babička vždycky říkala: „No a Božka taky říkala, že jsi jen samá kost. Že vypadáš jako nemocná. Jako smrtka.“ Asi mě tím chtěla vystrašit, abych začala znovu normálně jíst, ale v tu chvíli jsem se spíš vždy zasekla a na nějakou dobu bojkotovala léčbu.

Která osoba z rodinných příslušníků byla největší opora a stabilní bod po celý průběh nemoci?

Určitě mamka. Už od začátku se snažila na úkor svých sil. Za dobu léčby se náš vztah upevnil a trvá to tak dodnes.

Ale zase tatka byl finanční opora rodiny. Mamka při mé léčbě omezila práci a věnovala se hodně mně. Vařila mi hodně z kvalitních potravin, a to taky něco stálo. Teď jim děkuju každý den, nevím, kde bych bez nich byla.

Přátelé a partner

Měla si měla partnera v období PPP?

Ne, po celou dobu jsem partnera neměla. Celkem jsem se tomu vyhýbala a nechodila jsem do společnosti.

Dobře, tak přejdeme k otázce přátel. Setkala ses někdy s nevhodnými poznámkami od svých přátel?

Tak já přátel moc nemám, jsem hodně velký introvert. Měla jsem v tu dobu jednu hodně dobrou kamarádku.

Když jsem zhubla prvních pár kilo, tak mě hodně chválila, jak moc mi to sluší. To mě samozřejmě utvrdilo v tom, že mám pokračovat. Když jsem zhubla dalších pár kilo, už se jí má postava najednou přestala líbit, začala se mě hodně vyptávat, jestli nemám nějaký problém. Ještě před tím, než jsem si přiznala, že trpím PPP, jsem jí za její změnu názoru ohledně mé postavy začala odsuzovat. A přestaly jsme se na nějakou dobu vídat. Byla jsem zavřená doma, nikam jsem po škole nechodila. Když už jsem začala situaci řešit, znovu jsem se začaly vídat, ale i tak náš vztah nebyl ideální.

Až teď, když jsem vyléčená, na vše vzpomínáme. Ale tím, že jsme se moc nevídaly v průběhu mé nemoci, tak to ani moc neřešíme. Prostě jsme začaly od znova.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Slýchávalas posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

A že jich bylo...už na základce. Tam jsem měla jednoho spolužáka, který mě obtěžoval skoro celou základku. Neustále měl trapný poznámky a stále na mě sahal. Bylo mi to nepříjemný, nechtěla jsem chodit do školy. Jednu dobu to už i řešila mamka s učitelkou. Od té doby najednou otočil. Začal mě urážet a neustále mi říkal, jak mám velký zadek...a že jsem tlustá a ošklivá. To se dělo asi celý druhý stupeň. Myslím si, že tady to mělo nějaký základ. Tehdy jsem začala řešit, jak vypadám. A rozhodně mi nebylo jedno, když mě nazýval „tlustou“. Jsou prostě věty, který si pamatuji dodnes.

A na střední škole to pokračovalo?

Tam už to bylo lepší...chodila jsem na obchodní akademii. Pár pomluv se ke mně vždy dostalo, ale nic v takové míře. Spíš to ve mně zůstalo z té základní školy.

Hlavně během té doby na střední škole jsem onemocněla. Potom jsem se hodně stranila a vůbec se neúčastnila žádných nepovinných akcí.

Jak reagovala škola při podezření na PPP? Mluvil s tebou někdo o problému? Jakým způsobem se škola snažila situaci řešit? Nebo nesnažila?

Tak samozřejmě si toho ve škole všímali, ale spolužáci to nijak nekomentovali. Nesnažili se mi jakýmkoliv způsobem pomoci. Možná to řešili mezi sebou, ale nikdy mi nic neřekli přímo.

První mě na chodbě zastavila učitelka angličtiny. Učila mě už i na základní škole a znala mě dlouhou dobu. Začala se mě nenápadně vyptávat, jestli je vše v pořádku. Že jsem hodně zhubla, jestli nejsem nemocná. Na to jsem jí tenkrát odpověděla, že už to řeším a tečka. Jen mi odpověděla, že pokud budu potřebovat pomoc, ať za ní zajdu.

Zpětně jsem se dozvěděla, že moje mamka si pravidelně telefonovala s třídní učitelkou. Jaké konkrétní věci řešily, to netuším.

Jiná pomoc ze strany školy nebyla.

Jak si již zmínila, nemáš na základní školu dobré vzpomínky. Je tedy podle tebe možné, že jednou z mnoha příčin PPP je právě obtěžování, které si na základní škole zažívala?

Tak nemůžu říct, co přesně bylo příčinou, to sama nevím. Ale trůfám si říct, že ty momenty mám v sobě uchovaný a od té doby jsem začala řešit svou postavu. Takže ano, myslím si, že to na mě mělo velký vliv.

A na střední a vysoké škole si šikanu nezažila?

Tak někdy se k vám donese nějaká pomluva. Ale rozhodně to nebylo to, co na základní škole.

Pracovní prostředí

Říkalas, že jsi pracovala formou brigád na střední škole. O jaký typ práce se jednalo?

Pracovala jsem spíš příležitostně o prázdninách v gastronomii, jako výpomoc v kuchyni. Náš příbuzný vlastní restauraci.

Pracovala jsi v průběhu nemoci?

Ne to ne, nechodila jsem mezi lidi. Všichni na mě koukali. Nechtěla jsem se vůbec ukazovat, styděla jsem se za sebe. Tak hlavně jsem se musela věnovat škole.

Jsem na konci rozhovoru. Moc Vám děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Je zvláštní se do té doby zpětně vracet. Dnes jsem zdravá a smířená s tím, ale některé věci bych si možná neuvědomila. Třeba, že ta babička pro mě byla opravdu brzdou v léčbě. Jen asi neměla dostatečné informace o nemoci a nevěděla, jak semnou mluvit.

Jsou nějaké informace, které byste chtěla doplnit?

Asi jsem řekla vše. Nic mě nenapadá.

Jaké jsi měla očekávání v otázce výzkumu? Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Trochu jsem se bála, je to dost citlivá věc. Ale pokud to může alespoň trochu přispět.

Ano, určitě bych měla zájem o zaslání výsledků.

Participantka 2

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik ti je let?

25 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Pracuji na plný úvazek. Skončila jsem střední školu a šla jsem hned do práce.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo si bydlela v době nemoci s rodiči?

Když jsem měla anorexii, tak už jsem bydlela sama. To mi bylo asi 18 nebo 19.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíte PPP?

Tak to netuším. Nebyl žádný okamžik, co by mě donutil se zamyslet nad tím, že mám anorexii. Spíš jsem k tomu byla donucená (smích). Samotné by mi to asi nikdy nedošlo.

V jaké fázi nemoci se nyní nacházíš? Stále procházíš léčbou nebo se považuješ za vyléčenou?

Tak občas mě chytanou stavy, že bych zase začala hubnout, ale umím to udržet. Dost mi totiž kolísá váha, tak jsem z toho nervózní.

Rodinné prostředí

Jaké jsi měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Rodiče se rozvedli, když jsem byla v pubertě. Máma rozvod hodně těžce nesla, měla deprese a často pila alkohol. Takže s mámou jsem chvíli po rozvodu rodičů žila v jednom domě, ale vůbec to nefungovalo. Nezajímala se o mě, řešila jen ten rozvod a svoje chmury. Táta utekl za milenkou a taky se o mě moc nezajímal, ale s ním jsem měla lepší vztah. Sourozence mám mladšího bratra, který ten rozvod nenesl o nic lépe než máma. Ale on zůstal s mámou bydlet doma. Já jsem se odstěhovala v 18 a od té doby bydlím sama.

A jaké jsi měla vztahy s ostatními členy rodiny? Prarodiče, sourozenci či jiní?

Prarodiče už mám jen ze strany matky. Občas za nimi zajdu, ale o nemoci neví doteď. Nechtěla jsem je stresovat.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

Hodně jsme jako rodina sportovali, já jsem hrála tenis a brácha hokej. Když ještě rodiče byli spolu, každý víkend jsme jezdili na výlety, hodně na kola.

Máma každý den vařila, nechodili jsme nikdy do školní jídelny nebo tak. Ale vařila všechno, od omáček až po ryby. Většinou jsme spolu večeřeli.

Nikdy se u nás moc neřešilo, jak vypadáme. Hodně jsme sportovali a všichni jsme byli celkem štíhlý.

Zaznamenala si nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Od rodičů určitě ne, ale můj trenér tenisu mi často říkal, že bych měla pár kilo shodit, že bych byla mrštnější. Nebo mě občas polechtal na bocích a tím myslel, že tam je něco navíc. Bral to jako vtip, ale já se moc nesmála. Má postava se mi líbila.

Jak to začalo? Jaké byly první reakce rodiny na snižování množství jídla? A jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Bydlela jsem sama, takže poměrně dlouho. Měla jsem před maturitou a když jsem přestala hrát tenis, dost jsem přibrala. Chtěla jsem si vzít nějaké hezké šaty, ale bála jsem se, že mi nebudou.

Když jsem se přestěhovala, tak jsem z toho všeho byla dost ve stresu. Moc jsem nejedla, ale i přesto jsem přibírala. Řekla jsem si, že zhubnu těch pár kilo do šatů, co jsem za poslední měsíce nabrala.

Hodně jsem se učila, máma už mi nevařila a já na jídlo celkem zapomínala. Vůbec jsem neměla hlad. Jenže po pár měsících jsem nezhubla jen „pár kilo“, ale něco málo přes 10 kg a dostala jsem se na mou nejnižší váhu. Byla jsem spokojená, každý mě chválil, jak jsem zhubla atd.

Ale vůbec mi nedošlo, že můžu být nemocná. Prostě jsem jen na jídlo neměla čas a pomýšlení. Ale bohužel to takhle šlo dál a dál...

Jak se změnil vztahy s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Tím, že jsem bydlela úplně sama a s mámou se nenavštěvovala, tak to bylo jednoduché tajit. Táta mi jen občas řekl, ať už se konečně najím, že jsem zase zhubla. Ale asi ho taky nenapadlo, že by se mohlo jednat o PPP. Možná ani nevěděl, že něco takového existuje.

Takže skoro celou dobu se mi to dařilo tajit. Přede všemi. Až na mou kamarádku. Ona je můj záchránce.

Zmínilas, že si rodinu moc nenavštěvovala. Oni se ti nesnažili pomoci? Nikdo z rodiny?

Oni to dlouho nevěděli, tak ani nemohli zasáhnout.

Přátelé a partner

Máš nebo jsi měla partnera v období, kdy jsi trpěla PPP?

Ano, měla jsem 2 partnery během té doby, ale pokaždé to byl vztah na pár měsíců. Byla jsem dost podrážděná. Chtěla jsem být asi jen sama se sebou.

Zmínila si kamarádku, která byla tvůj „záchránce“, upřesni prosím, co si tím myslela.

Protože mě vytáhla z toho největšího dna. Všichni se na mě vykašlali, je ona vydržela. Měla s PPP taky zkušenost.

V jednu chvíli jsem si řekla, že do sebe musím za den něco dostat, ale moje hlava to nedovolila. Byla jsem chválena za to, jak jsem vypadala a já byla spokojená. Samozřejmě jsem ale věděla, že jím málo. Dokonce jsem i přestala menstruat, to už mě vyděsilo. Jenže už jsem s tím nemohla nic dělat, už jsem prostě přešla řeku na druhý břeh.

A jak ti tedy kamarádka pomohla? Máte pocit, že ona stojí za tvým uzdravením?

Tím, že měla taky s nemocí zkušenost, věděla, kam se obrátit. Furt mě nutila, ať zkusím nějakou psychoterapii, nebo ať napíšu nějakému odborníkovi email. Dlouho jsem se bránila a dohadovala se s ní, nechtěla jsem si přiznat, že zrovna já trpím PPP.

Ona se ale nenechala odradit a stále mi ukazovala příběhy holek, co se z toho taky dostaly atd. Občas mi teda ukázala i holky, co se nedostaly...to jsem dlouho rozdýchávala, nechtěla jsem umřít.

Ale po nějaké době jsem zašla za doktorkou a ona mi dala pár kontaktů. Naštěstí jsem nemusela být někde zavřená, ale párkrát jsem na psychoterapii byla. Dost mi to pomohlo si uvědomit, že mám anorexii a musím s tím něco dělat.

Ale kamarádka na mě měla určitě hodně velký vliv. Věřila jsem, že to semnou myslí dobře, ale problém byl asi v tom, že jsem se dlouho chovala, jako by se nic nedělo.

Vrátíme se ještě k rodině. Když si začala docházet na psychoterapii, rodina už o nemoci věděla?

Asi ano...táta to prý řešil i s mámou, ale to nic nezměnilo. Máma bojovala se silnou depresí a na mě jí asi nezbyly síly. Táta mi potom aspoň nosil jídlo z restaurace. No ale víte jak, často skončilo v koši...

Jinak o tom moc lidí z rodiny nevědělo.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Slychávala si posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

Od spolužáků nikdy, byla jsem skoro vždy středem pozornosti. Byla jsem oblíbená. Jen ten trenér měl vždy „blbý“ poznámky.

Ani na střední škole?

Ne, ani tam ne. Když jsem byla hodně hubená, často se mě ptali, jestli nepotřebuji pomoc, já se jim ale vysmála, že nejsem nemocná. Ještě jsem kolikrát odpověděla fakt nepříjemným tónem.

Máš pocit, že nabídky spolužáků měly na tebe vliv? Zamýšlela ses nad tím?

No jasně, pokaždé. Ale vždy jsem si to v hlavě odůvodnila. Možná to ale pomohlo k tomu všemu...nevím.

Jak reagovala střední škola při podezření na PPP? Mluvil s tebou někdo o problému? Jakým způsobem se škola snažila situaci řešit? Nebo nesnažila?

Moje třídní učitelka si všimla problému jako první. Zvala si mě k sobě a vyptávala se, ne přímo, ale já tušila, kam směřuje. Hrozně mě to štvalo, jak to všichni řeší, když já „vím“, že nemocná nejsem. Bylo mi 18, tak jsem jí řekla, že si to vyřeším sama, ať už to nechá být. A nechala...

Tak si pomoc odmítla? A nikdo další z pedagogů problém nezaregistroval?

Asi ano, ale nikdo další mi to přímo neřekl.

Pracovní prostředí

Jak dlouho trvala nemoc? Pracovala si v době léčby?

Léčbu jsem zahájila na konci maturitního ročníku, potom jsem musela nastoupit do práce. Tu jsem o pár měsíců odložila. Když jsem nastupovala do práce, nikomu jsem o tom už neřekla. A taky to nikdo už nepoznal, pár kilo jsem přibrala zpět.

Jsem na konci rozhovoru. Moc ti děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Dobře. Už nemám problém o nemoci mluvit, i když mě někdy myšlenky na hubnutí přepadnou.

Jsou nějaké informace, které bys chtěla doplnit?

Jen, že opravdu děkuji mé kamarádce. Bylo to semnou těžký, ale vydržela.

Jaké jsi měla očekávání v otázce výzkumu? Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Nechala jsem se překvapit, neměla jsem žádná očekávání. Ano.

Participantka 3

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik je ti let?

Je mi 24 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Momentálně studuji vysokou školu. Nepracuji.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo si bydlela v době nemoci s rodiči?

Ano, bydlím stále s rodiči v jednom domě.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíš PPP?

Ani nevím...je to dost těžký...bojuji s tím stále. Asi, když jsem viděla mamku se rozplakat...ona jinak moc nepláče.

Kolik ti bylo let, kdy se nemoc projevila?

17.

Jakým typem PPP trpíš? V jaké fázi PPP se nyní nacházíš?

Mentální anorexií, kterou střídá i mentální bulimie. Snažím se léčit, docházeli jsme na rodinné terapie. Ale je to jako na houpačce...když si myslím, že je to na dobré cestě, zase ten „hlas“ mě zastaví a zažene zpět.

Rodinné prostředí

Jaké si měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Skvělé. S rodiči jsem vždy měla vztah spíše kamarádský, mamka mě měla brzy a máme k sobě velmi blízko. Vlastně se všemi mám dobré vztahy. Mám jednoho bratra, mladšího. S tím jsem nevycházela moc dobře.

Máš rozvedené rodiče? Nebo nastala v rodině neobvyklá situace v průběhu dětství a dospívání?

Rozvedené rodiče nemám. Nenapadá mě žádná neobvyklá situace.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

Tak asi jako v každé rodině. Nic neobvyklého. Obědvali jsme společně jen o víkendech, to mamka vařila. To tedy trvá dodnes, akorát se snažím vařit i já.

Teda tatka s bráchou mají rádi jídlo, hodně. Neustále myslí na jídlo...vlastně jako já. Ale oni si ho na rozdíl ode mě dají. Mají kila navíc, která by mít nemusela. Nechápu, že nemají potřebu s tím něco dělat. Vždycky si dávají něco sladkého po hlavním jídle. Někdy mám na sladké taky chuť, ale nedám si ho. Mamka jí jen zdravé potraviny. Občas připravuje „cukrfree“ dezerty, tak to si dám k snídani například.

Když si zmínila stravovací návyky otce a bratra...jaký to na tebe má vliv?

Štve mě, že oni si to sladké dávat můžou. Ale já mám na rozdíl od nich silnou vůli, když něco chci, dokážu to. Ale mamka jí semnou zdravě, sice větší porce, ale téměř to samé, co já. Ale je pravda, že ona nezvrací. Mně se po jídle někdy udělá nevolno a musí to jít ven.

Zaznamenala si nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Rodina mi nikdy moc postavu nekomentovala, až do té doby, než jsem onemocněla. Ale od mého dlouholetého partnera jsem narážky slýchala celkem často...teď už mou postavu nekomentuje...raději.

Jaké byly první reakce rodiny na snižování množství jídla? A jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Dlouho nic nevěděli. Začalo to, když jsem chodila na střední školu a začala chodit s nynějším partnerem. Tehdy jsem se bála, že přiberu po braní antikoncepce. Tak jsem si nasadila preventivní „diету“. Vyřadila jsem veškeré pečivo...váha se nechtěla posunout dolů, tak sem si začala ubírat i množství jídla.

Naši to zjistili až v době, kdy to na mně šlo vidět. Já jsem to uměla dost dobře maskovat, musela jsem jim hodně lhát. I partnerovi.

Chodila jsem přes týden na obědy do školní jídelny, kde jsem obědy zpravidla vracela nebo snědla jen kousek ovoce a vypila pití.

Rodiče začalo upozorňovat okolí, že se něco děje. Hned to začali řešit a nutili mě, abych s nimi večeřela a snídala. No a tady začalo mé období zvracení. Před nimi jsem to musela vše sníst, potom jsem šla na záchod a vše vyzvracela. To se mi podařilo taky dlouho tajit.

Nechápala jsem, proč bych měla přibrat, nepřipadala jsem si hubená. Naopak všichni okolo mě jedli až moc jídla. To byl tedy můj názor. Teď se ho snažím trochu měnit...

Jak se změnil vztahy s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Určitě mamka s tatkou to začali řešit. Ale dost razantně. Z hodiny na hodinu jsem musela jíst stejné jídlo jako oni, hrozně mě hlídali. Taky jsme se kvůli tomu hodně hádali...já se na nějakou dobu odstěhovala k babičce, kde to ale moc jiné nebylo...možná horší. Chtěla jsem se odstěhovat na jinou planetu, kde budu sama a nebude tam semnou ani jídlo. Hrozně mě štvalo, že mi nutili tolik jídla. Nesnažili se vůbec pochopit, co to ve mně způsobuje. Neustálý hlasy...to jsem nemohla nikomu vysvětlit. Ten, kdo to nezažije, to nepochopí.

Je někdo z rodiny, o kom můžeš říct, že tě vůbec nepodporuje v léčbě?

Všichni to celkem řešili, ale zpočátku to bylo vše špatně. Potřebovala jsem se srovnat trochu psychicky. Potom jsem mohla tu pomoc přijmout. Ale vůbec to neřešil třeba brácha. Choval se ke mně, jako kdybych byla normálně zdravá. Ale pokud by se tak od začátku chovali všichni, asi bych tu už nebyla.

Která osoba z rodinných příslušníků je tvou největší oporou a stabilním bodem po celý průběh nemoci?

Rozhodně moje mamka a taťka. Oni táhnou za jeden provaz a dost mi v poslední době pomáhají. Už jsem na dobré cestě, po několika letech. Konečně! Myslím si, že se to začalo lepší, když jsme vyhledali i pomoc od lidí, kteří PPP opravdu rozumí. Vše rodičům vysvětlili a v tu dobu se to otočilo a změnilo směr k lepšímu.

Přátelé a partner

Říkala si, že s počátkem nemoci přišel i nový partner. Jak se změnil váš vztah v průběhu nemoci?

Když jsme spolu začali chodit, doktor mi předepsal antikoncepci. Všude na internetu se psalo, jak hrozně moc se po ní přibírá. To jsem nechtěla a rozhodla se s tím něco dělat. Tak jsem začala. Partner mi nikdy neříkal, jak moc se mu líbím, nikdy mě moc nechválil. Ale když jsem měla upnutější kalhoty, nezapomněl poznamenat „No to je zadek, aspoň tě mám za co chytnout“. Myslel si, že mi tím lichotí, ale já nechtěla, aby u mě bylo „za co chytnout“, chápete?! Prostě jsem si začala říkat, že bych měla se sebou opravdu něco dělat, jinak budu tlustá, a i partner se semnou rozejde.

Doba, kdy si okolí všímalo tvé nízké váhy. Jak se zachoval partner?

Skvěle. Možná proto náš vztah doteď trvá. Nesnažil se mi jídlo nutit, proto jsem zpočátku často utíkala právě za ním. Choval se ke mně úplně normálně. Jen já si toho nevážila. A mamka mi nedávno řekla, že spolu i tajně telefonovali a řešili, co jsem dnes snědla atd. (smích). Začal mi vařit u něj doma, ale vždy jsem si musela říct, co chci. Tak jsem vymýšlela různé zdravé recepty. Jedl to semnou a já si jídlo začala spojovat s příjemným. Pak ale vždy přišla etapa pádu, protože jsem nabrala třeba jen „kilo“ nahoru. Prostě se mi líbí moje nízká váha a bojím se, kam by to mohlo až vyšplhat.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Základní a střední školu? Slýchávalas posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

Na základce jsem byla občas terčem posměchu. Ale spíš od holek...měla jsem spolužačku, která mě nemohla vystát. Pořád mě pomlouvala a různě šikanovala. Ale že mám velký zadek se ke mně vždy dostalo a asi to byl její účel.

Tak byla to doba, kdy to „jak vypadáte“ řešíte hodně. A děti jsou zlé. Dokážou říct slova, co ublíží. Myslím si, že jsem nikdy velký zadek neměla. Ale právě kvůli tomu jsem chvíli nechtěla chodit do školy.

A na střední škole to pokračovalo?

Na střední školu jsem chodila na OA. Pomluvy pokračovaly, jen se to z „velkého zadku“ přesunulo na to, že jsem ošklivá, a proto asi nemám kluka. Já si ho potom našla, ale pomlouvaly dál. Byla jsem zamilovaná a neřešila jsem je. Chodila jsem se tam jen učit.

Jak reagovala škola při podezření na PPP? Mluvil s tebou někdo o problému? Jakým způsobem se škola snažila situaci řešit? Nebo nesnažila?

Jednou na chodbě mě zastavila třídní učitelka se školní psycholožkou. Chvilku jsme si povídali v kabinetu. Jednou tam dokonce byla i mamka. Já ale zapírala a neřekla jsem nic, co by se mohlo po škole rozkřiknout. To by jen byly další pomluvy. Takže jsem to trochu bojkotovala, ale snaha z jejich strany byla...to jo.

Je tedy možné, že jedna z příčin PPP je zakořeněna v šikaně? Jak bys to zpětně zhodnotila?

Byla jsem z toho hodně smutná a naštvaná, ale ti lidé pro mě nebyli důležití. Spíš jsem řešila, co mi říká partner a rodina. To jsem si brala hodně k srdci.

Nyní studuješ VŠ. Všimají si ostatní studenti či profesori nemoc?

Všimají, ale snaží se mi pomoci. Většinou problematiku PPP znají a ví, kam mě nasměrovat. Já už jsem naštěstí v té fázi, kdy si o pomoc dokážu říct i sama. Ostatní spolužáky potom jen prosím, aby mou nemoc neřešili.

Pracovní prostředí

Pracovala si někdy v průběhu nemoci?

Jelikož studuji a do školy dojíždím, pracovat moc nestíhám. Jen občas nějaké brigády.

Jsem na konci rozhovoru. Moc Ti děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Uvědomuji si, že ještě nejsem na konci léčby. Trvá to dlouho, protože jsem to vše dlouho bojkotovala. Měla jsem obavy, abys na mě nevytáhla nějaké nepříjemné otázky. To se nestalo. Takže pocity z rozhovoru jsou dobré.

Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Určitě.

Participantka 4

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik je ti let?

24 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Momentálně studuji vysokou školu. A pracuji na částečný úvazek.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo si bydlela v době nemoci s rodiči?

Ano, bydlím stále s rodiči v jednom domě. Ale přes týden jsem na koleji. Když jsem onemocněla, tak jsem doma ještě bydlela. Dodělávala jsem střední školu. MA se u mě jen tak na chvíli zastavila.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíš PPP?

Já to věděla skoro hned, že mám nějaký problém. Ale líbilo se mi, jak hubnu...tak jsem nepřestávala. I když jsem si stokrát říkala, že jen ještě 2 kg a stopnu to...to jsem si takhle říkala celkem dlouho.

Kolik ti bylo let, kdy se nemoc projevila?

Přelom 18/19.

Jakým typem PPP trpíš? V jaké fázi PPP se nyní nacházíš?

Mentální anorexií. Nyní jsem už naprosto zdravá. Váha se mi zastavila poslední roky si jí držím.

Rodinné prostředí

Jaké si měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Mám rozvedené rodiče... ale mamka si našla nového přítele, když jsem byla mladší. Je fajn, žije s námi už dlouho.

Máš sourozence?

Ano, nevlastního bratra. Bratra mám ráda, ale zase tak úplně blízko si nejsme...není to jako vztah s kamarádkou.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

Nijak zvlášť. Občas jsme si dali i pizzu nebo brambůrky. Ale většinu času mamka vařila klasiku. Málokdy jsme se sešli u jídla. Mamka nikdy diety nedržela...spíš hodně sportovala. Já se taky hodně věnuji sportu a taky jsem měla jednu dobu hodně svalů...možná to byla příčina těch obtíží.

Zaznamenala si nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Můj vlastní táta mi občas říkával, ať přestanu zvedat tolik váhy, že vypadám jako chlap. Ale já jen měla dispozice k růstu svalů, zase tolik jsem ve fitnessu nedřela.

Jaké byly první reakce rodiny na snižování množství jídla? A jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Cvičila jsem a chtěla jsem, aby to mělo nějaký lepší dopad. Tak jsem upravila stravu, nejedla jsem blbosti. Trošku se mi zúžily stehna...a začalo se mi to líbit. Mamka si všimla, že jsem zhubla, ale dlouho to neřešila.

Jak se změnil vztahy s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Mamka ten problém začala často řešit s mým vlastním tátou. Tím se začala hodně dohadovat s nynějším přítelem. Spustilo to vlnu hádek v rodině. Z toho jsem byla opravdu vyřízená. Měla jsem pocit, že jsem na to sama. I přesto, že se hádali kvůli mně, protože o mě měli strach. V tu chvíli vám to nedojde, budete furt kopat kolem sebe.

Je někdo z rodiny, o kom můžeš říct, že tě vůbec nepodporuje v léčbě?

Nemůžu říct, kdo mě z rodiny nepodporoval, ale můj vlastní táta mi můj úbytek váhy i chválil. Vždy si mě představoval jako štíhlou modelku. Na začátku nemoci jsem jeho slova chvály ráda slyšela, ale když s nemocí bojujete, už vás to moc nepodpoří. To nechcete slyšet o postavě vůbec nic.

Která osoba z rodinných příslušníků je tvou největší oporou a stabilním bodem po celý průběh nemoci?

I přes počáteční hádky můžu říct, že rozhodně mamka s jejím přítelem. Domov mi uzpůsobili, abych se z toho co nejdříve dostala.

Přátelé a partner

Měla si přítele, když si onemocněla?

Ano, měla. Ale když jsem byla v té nejhorší fázi...rozešli jsme se. Dál to nechci komentovat. Nechtěl semnou prý ztrácet čas.

Samozřejmě to respektuji. Jen ještě malá otázka. Co s tebou rozchod provedl? V souvislosti s PPP?

Nic dobrého semnou neudělal. Chtěla jsem mu ukázat, že to dotáhnu do konce a budu štíhlá jako proutek. Ale potom mi došlo, že on mi za to nestojí, když mě opustil.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Základní a střední školu? Slýchávalas posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

Byla jsem oblíbená, moc jsem narážek neslýchávala. Ale když jsem onemocněla, bylo to pro mě o dost horší. Nechtěla jsem na sobě nechat znát, že jsem úplně na dně, ale spolužáci to stejně poznali. A výrazně mi to dávali najevo. Najedou už mě nezvali na party. Nechodila jsem s nimi na obědy, tím pádem jsem nebyla v obraze. Byla jsem spíš úplně mimo...

Jak reagovala škola při podezření na PPP? Mluvil s tebou někdo o problému? Jakým způsobem se škola snažila situaci řešit? Nebo nesnažila?

Ano, má učitelka na češtinu. Vždycky jsme si rozuměly...dokonce jsem na ní měla i osobní číslo. Jednou mi napsala SMS „Pokud si budeš chtít o čemkoliv popovídat, jsem tady pro tebe“. Taky jsem za ní jednou zašla...hodně mi pomohlo, že jsem se vyzpovídala někomu, kdo mě tak nezná.

Pracovní prostředí

Pracovala si někdy v průběhu nemoci?

Ano, na částečný úvazek.

Jak reagovali v práci na nemoc?

Moc dobře...Můj šéf mi několikrát nabídl, ať si kdykoliv vezmu volno bez udání důvodu. Za nic mě nesoudil. Teď to neřešíme a nevracíme se k tomu. Ale v tu dobu jsem byla vděčná, že jsem neztratila i práci.

Můžeš tedy říct, že ti kolegové a nadřízení byli oporou?

Ano, určitě ano. Děkuju jim za to.

Jsem na konci rozhovoru. Moc Ti děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Bylo to v pohodě. Se svou nemocí jsem se už srovnala, tak mi už nedělá problém o nemoci takhle mluvit.

Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Ano, chtěla.

Participantka 5

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik je ti let?

24 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Pracuji na plný úvazek. Mám dokončenou pouze střední školu.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo si bydlela v době nemoci s rodiči?

2 roky už bydlím sama, ale v době nemoci jsem bydlela ještě u rodičů.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíš PPP?

Když mi řekli na castingu (modelingovém), že musím alespoň pár kilo přibrat, potom mohu znovu přijít.

Kolik ti bylo let, kdy se nemoc projevila?

20.

Jakým typem PPP trpíš? V jaké fázi PPP se nyní nacházíš?

Mentální bulimií jsem trpěla, ale teď už jsem vyléčená.

Rodinné prostředí

Jaké si měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Hodně na mě tlačili. Chtěli, abych vystudovala vysokou školu a zároveň zkusila modeling nebo soutěž krásy. Směřovali mě touhle cestou už od malička... chtěli, abych byla chytrá a krásná zároveň. Že jen s touhle kombinací se pořádně uchyťím. Jenže ani já sama jsem to tak nechtěla.

Máš rozvedené rodiče? Nebo nastala v rodině neobvyklá situace v průběhu dětství a dospívání?

Nemám. Normální rodina jsme.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

A hodně. Tím, že ze mě chtěli rodiče mít supermodelku, nedovolili mi ani trochu sladkého. Jako malá jsem se na narozeninových oslavách přejídala sladkého, protože doma jsem to měla zakázané.

Na svačinu do školy jsem nikdy nedostala něco sladkého.

Zaznamenala si nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Ne úplně nevhodné, ale ano. Mysleli to dobře, chtěli, abych to dotáhla někam hodně daleko, ale pro mě to byl obrovský šok.

Spíš jsem slyšela poznámky typu: „Ty hranolky si k tomu určitě neobjednávej, to máš nahoře hned kilo“ nebo „Když nebudeš jíst vůbec žádné blbosti, budeš mít krásnou postavu a uspěješ“.

V pubertě jsem ale netušila, že za úspěchem nestojí jen fyzická krása...bohužel.

Jaké byly první reakce rodiny na hubnutí? Jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Ani je to nezarazilo, spíš potěšilo. Když se to dostalo do fáze, kdy jsem potřebovala vyzvracet všechno jídlo, které jsem do sebe dostala, tak už jsem to nějak tajit musela.

Rodiče byli pro zdravé stravování, to se při bulimii rozhodně říct nedá.

Ale samozřejmě si všimli, když na mě začalo „plandat“ oblečení. Snažila jsem se to maskovat, ale když bydlíte s rodiči v jedné domácnosti, moc to nejde.

Jak se změnil vztahy s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Rodiče úplně otočili. Hned se snažili vyhledat pomoc. Ale já nechtěla, pořád jsem doufala, že se z toho dostanu sama. Ale ta „hlava“ vždy vyhrála. Byl to obrovský boj mezi mnou a někým, kdo mi je podobný, je ve mně, ale nejsem to já.

Je někdo z rodiny, o kom můžeš říct, že tě vůbec nepodporuje v léčbě?

To nemůžu říct, nakonec nikdo takový nebyl. Když se má nemoc prokázala, všichni otočili a snažili se mi pomoci, co to šlo.

Která osoba z rodinných příslušníků je tvou největší oporou a stabilním bodem po celý průběh nemoci?

Sestra. Vždy jsem měly silný vztah, ale má nemoc ho ještě posílila. Díky ní jsem to překonala. Vždy mě zabavila a já tolik nemyslela na jídlo.

Ještě jedna otázka na příčinu nemoci. Dokážeš teď říct, co bylo spouštěčem nemoci v tvých 20 letech?

Určitě odmítnutí na castingu, kdy mi řekli, že nejdříve musím zhubnout. Bylo mi 20, měla jsem po škole a nevzali mě na vysokou školu. Naděje jsem vkládala alespoň do modelingu.

Když jsem později přišla do agentury znovu, opět mě odmítli...to jsem byla zase moc hubená.

Přátelé a partner

Měla jste partnera v době nemoci?

Neměla a ani jsem nehledala. Středobodem mého vesmíru bylo jídlo a hubnutí.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Základní a střední školu? Slýchávalas posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

Měla jsem přísné rodiče, nikdo ze spolužáků u nás nikdy nemohl přespat. Pomalu jsem měla zakázané i návštěvy.

Měla jsem hodně kroužků a musela jsem se hodně učit. Moc kamarádů jsem tím pádem neměla. Byla jsem spíš uzavřenější typ.

A co střední škola?

To pokračovalo...nic moc se nezměnilo.

Jak reagovala škola při podezření na PPP?

Spolužačka o tom prý mluvila s třídním a ten volal rodičům...po tomhle jsem odmítla s ním cokoliv řešit.

Pracovní prostředí

Když se nemoc projevila, pracovala si na plný úvazek. Jak na příznaky reagovali kolegové?

Nejdříve dělali, že nic netuší a neví. Zpětně mi pověděli, že už to řešili dávno předtím, než za mnou přišli. Mám jednu skvělou kolegyni, se kterou si výborně rozumím a spolu hodně sportujeme. Tím, že jsme si šly párkrát do týdne zaběhat, nebo zacvičit jsem přišla na jiné myšlenky... samozřejmě jsem to ale nesměla přehánět, to mě hlídala (smích).

V jednu chvíli jsem byla doma, protože jsem nebyla schopná cokoliv dělat. Byla jsem hodně slabá, měla jsem nízký tlak a často jsem omdlávala. Byla jsem v nemocnici asi týden a následně asi tři týdny domácí léčba.

Bála jsem se, že přijdu o práci, to bych se asi úplně sesypala.

Jsem na konci rozhovoru. Moc Ti děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Je těžké vzpomínat na ty nehezké časy, které dost ovlivnily mě a mou rodinu. Naštěstí je vše zamnou a mohu opravdu jen vzpomínat.

Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Ano, chtěla.

Participantka 6

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik je ti let?

23 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Spíš pracuji, než studuji.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo si bydlela v době nemoci s rodiči?

Bydlela jsem s rodiči.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíš PPP? Přešla porucha i do jiné PPP?

Měla jsem po záchvatu přejedení vždy týden, kdy jsem se omezovala. Ale řekla bych, že to bylo spíše jen ZP. První impuls...asi představa toho, že jsem snědla kvantum jídla za tak krátký čas. Potom mi bylo špatně, už jsem nechtěla jíst, ale furt jsem jedla. Myšlenka, že jsem to jídlo už nemusela mít, ale stejně jsem si ho dávala.

Bylo to tedy hned to uvědomění? Nebo až po nějaké době?

Řekla bych, že to bylo třeba po týdnu. Nemělo to dlouhý trvání, uvědomění si, že to není úplně správný.

Kolik ti bylo let, kdy se nemoc projevila?

17. Trvalo to do mých 22 let.

V jaké fázi PPP se nyní nacházíš?

Ted' se považuji na 99 % vyléčená, ale to 1 % tam bude už asi celý život.

Rodinné prostředí

Jaké si měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Začala bych asi s rodiči...vztah s mamkou byl v pohodě, občasné hádky, ale žádné extrémní výkyvy. Ale s tátou jsme nebydleli společně a vídali jsme se dost málo, třeba 1x za 2-3 měsíce. A ten vztah nebyl intenzivní. Necítila jsem od něj tu lásku, jakou bych potřebovala. Myslím si, že v rámci tohoto vztahu to mohlo mít vliv na mou psychiku a záchvatovité přejídání.

Bydlela jsem s mamkou a jejím přítelem...a s tím nebyl dobrý vztah, nikdy jsem k němu vztahově nepřilnula. Doma mi nebylo s ním vůbec příjemně. Bylo to jedno s druhým. Potom jsme se odstěhovali...s mamkou jen, a to mi dost pomohlo, si myslím.

Bylo teda v rodině více horších vztahů...třeba babička, když mě jako malou hlídala, tak mi často říkala, že jsem tlustá, a že bych neměla jíst tolik. Místo tatranky, kterou jsem chtěla mi dala jablko. Tohle se dělo, když mi bylo cca 12. Určitě měly tyto poznámky vliv na to, že jsem se začala zaměřovat na jídlo a na to, jak vypadám.

Máš sourozence?

Ano, mám 4...ale všichni jsou nevlastní. Bydlela jsem s dvěma staršími. Se ségrou jsme se hodně hádali, byl to dost krvelačný vztah. Dokud s námi bydlela, nebylo to úplně příjemný.

Máš rozvedené rodiče? Nebo nastala v rodině neobvyklá situace v průběhu dětství a dospívání?

Rodiče se nevezali nikdy, byli jen spolu. Tak se potom od sebe jen odstěhovali.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

Nikdy jsme nelpěli na tom, že budeme obědvat nebo jíst všichni společně. Všichni jsme si vzali jídlo do svého pokoje. Mamka je dost hubená, vždy měla tendenci říkat: „ježiš, mám tady špek, to bych měla začít hubnout“. Asi v mých očích jsem viděla, že je hubená a říká o sobě, že není atd... Tak možná i proto jsem začala mít ty myšlenky, že bych taky měla začít se sebou něco dělat.

V 16 letech jsem začala zdravou stravu řešit sama a veškeré jídlo jsem si sama připravovala. Mamka vždy nakoupila jídlo, co jsem chtěla a často říkala, že mě obdivuje, že mám vůli si takhle vařit atd.

Zaznamenala si další nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Nezpomínám si na žádné další. Jen asi ta babička...

Jaké byly první reakce rodiny na hubnutí? Jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Bylo to dost dlouho nepoznaný od okolí. U mě to většinou probíhalo tak, že jsem si dávala 1-2 dny, kdy jsem si povolila sníst, co jsem chtěla. Nakoupila jsem si jídlo (pečivo, sladké) a snědla jsem si to sama, ve svém pokoji, aby mě nikdo neviděl. Tohle při většině probíhalo o samotě. Když byla nějaká oslava, tak to nebylo tak nápadný, protože tam se přejídají skoro všichni.

Dozvěděli se to až ve chvíli, kdy jsem to okolí řekla sama...že mám nějaký problém.

A jak dlouho trvalo, než si jim o problému pověděla?

Myslím si, že asi tak půl roku až rok. Samozřejmě chvilku trvalo, než jsem si to uvědomila pořádně.

Jak se změnil vztahy s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Ve finále jsem to řekla, jen pár nejbližším kamarádům a mamce, protože třeba tátu jsem moc nevidala, tak jsme mezi sebou neměli hlubší vztah a nesvěřovala jsem se mu. Babičku s dědou jsem nechtěla zatěžovat tímto problémem a trochu jsem se bála, že by tomu neporozuměli, protože je to jedna z novějších poruch.

Mamka zpočátku nevěděla, jak k tomu má přistupovat. Zнала jen klasické přejedení a těžce se jí chápalo, že by to mohla být psychická porucha. Ale snažila jsem se jí to vysvětlit...mamka je dost citlivá a empatická, tak se to snažila pochopit. Hodně to bylo na mě, mamka moc nevěděla, jak mi pomoci. Ale emoční podpora tam z její strany určitě byla.

Ještě mě napadla jedna z mých nejbližších kamarádek, která si procházela tím stejným problémem, tedy záchvatovitým přejídáním. To bylo asi ve druháku, na střední škole. Tam vznikla hodně vzájemná podpora, protože jsme každá rozuměla té druhé. A často jsme si psaly: „Hele, dneska jsem se přejedla a je mi na nic.“ Ta druhá se snažila vždy podpořit tím porozuměním, že to je jen jídlo a zítra to bude lepší. To mi hodně pomáhalo a hnalo dál.

Je někdo z rodiny, o kom můžeš říct, že tě vůbec nepodporuje v léčbě?

No asi ta babička. Já jsem jí o problému neříkala, ale potom přišla ta fáze, kdy jsem byla hubenější a hned říkala: „tyjo, ty jsi zase moc hubená“. Snažila jsem si nebrat řeči od babičky špatně, ačkoliv to myslela dobře, ale bylo to pro mě dost náročný. V tomhle období je na každou větu člověk dost citlivý.

Jak probíhala léčba?

Chodila jsem na psychoterapie, ale to také souviselo s tím, že jsem v té době trpěla i depresemi.

Moje psycholožka se snažila mi dávat i rady ohledně ZP, ale spíše ta moje kamarádka byla největší podpora. To mi dalo hodně. Potom jsem si samozřejmě hledala i informace ohledně poruchy, vyhledávala jsem lidi, kteří si stejným problémem prochází atd...

Partner a přátelé

Měla jste partnera v době nemoci?

Ano, měla jsem.

Dobře, tak přejdeme k otázce partnera. Měl partner někdy nevhodné poznámky ohledně tvé postavy?

Občas tam byla narážka na „širší stehna“, bylo to asi z legrace, ale uvnitř tě to užírá. A chválil i často kamarádky z okolí, jak vypadají. Byly to holky, co měly sportovní postavu, hubenější typ. Vnímala jsem to tak, že on má pozitivnější pohled na hubenější postavu.

Jak reagoval partner při zjištění, že trpíš ZP?

Okrajově jsme to určitě probírali. Říkala jsem mu, že když jsem někde na oslavě, kde bude semnou, tak budu potřebovat podporu, aby mě třeba zastavil, abych nesnědla vše, co uvidím. Někdy to byla oslava, kdy jsem je hodně přejedla a další oslavu jsem si nedala vůbec nic, proto jsem se bála, že se přejím.

Ale řekla bych, že to partner nevnímal jako poruchu příjmu potravy. Možná jsem mu nedokázala dostatečně vysvětlit, jakou podporu bych od něj potřebovala.

Ale sám od sebe by se o nic nezajímal.

Během nemoci se změnilo tvé společenské začleňování?

Je to dost náročný. Protože to souviselo i s tou depresí. Odlučování určitě probíhalo, protože o té doby jsem byla dost extrovertní. Byla jsem ráda středem pozornosti. Ale tou nemocí se to otočilo a byla jsem často ráda sama doma. Když mě někdo někam pozval, často jsem měla výmluvy. Byl paradox, že by mi pomohlo být víc ve společnosti blízkých lidí, ale nemohla jsem.

Když si byla na nějaké oslavě, zažila si někdy poznámku ohledně sněženého množství?

Určitě, poznámky typu „tyjo, ty toho sníš“ nebo „taková porce“. Podporovalo mě to v té emoční slabosti, kdy si řekla, že je už vlastně jedno, kolik sním. Tak jsem jedla dál a víc. To mi i připomíná, že v době léčby jsem jedla 3 porce denně, které byly větší samozřejmě. Potom pro mě bylo náročné slyšet poznámky typu „to je porce, to vše sníš?“ To jsem si musela vždy hodně srovnávat v hlavě, že ta porce je normální a zdravá.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Základní a střední školu? Slýchávalas posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

Nikdy to nebyly narážky přímo na postavu, ale spíš na mé odstáté uši. Z toho plynuly ty negativní pocity, kdy jsem se začala zaměřovat sama na sebe a na svůj vzhled.

Více jsem vyhledávala své nedostatky.

Škola měla tušení o tvé PPP?

Ne, neměla vůbec žádné tušení. Bylo to spíše znát na mé psychice, ale na mém vzhledu to tak viditelné nebylo.

Pracovní prostředí

Když se nemoc projevila, pracovala si někde?

Během léta ano, to jsem byla na brigádě.

Ovlivnila PPP pracovní morálku?

To bylo až na VŠ. Pracovala jsem v kavárně... prostředí plné jídla. Bylo to náročné si nedat ten dort, a ještě jsem k tomu byla dost unavená a vyčerpaná.

Kavárenská práce mě hodně ovlivňovala, byla stresová a plná jídla.

Jsem na konci rozhovoru. Moc Ti děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Otázky byly úplně v pohodě. Už mi nevádí o tom mluvit, protože jsem o tom mluvila několikrát. Ráda se o tom podělím, protože to může pomoci někomu dalšímu. Byl to milý rozhovor, jsem ráda, že jsi mě kontaktovala.

Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Ano, určitě. Budu moc ráda.

Participantka 7

Úvod

Děkuji za účast na mém výzkumném projektu. Otázky dnešního rozhovoru se budou týkat tématu poruch příjmu potravy a vlivu sociálního prostředí na průběh této nemoci. Otázky budou směřovány zejména na názory a pocity z pohledu ženy, která trpí nebo trpěla PPP.

Prosím o přečtení a podepsání informovaného souhlasu, abychom mohli rozhovor zahájit.

Počátek nemoci a základní informace

Kolik je ti let?

25 let.

Stále studuješ nebo jsi zaměstnaná?

Studuji VŠ.

Bydlíš s rodiči v jednom domě? Nebo si bydlela v době nemoci s rodiči?

Zpočátku jsem bydlela s rodiči, teď už bydlím sama.

První impuls, kdy sis uvědomila, že trpíš PPP? Přešla porucha i do jiné PPP?

Neřekla bych, že porucha přešla úplně do jiné poruchy. Občas zvracím, ale to je spíše z toho, že se přejím, potom mi je špatně, tak to jde ven samo. Nic, co bych musela vyvolávat.

Poslední roky ZP už nejsou tak horlivé, ale neustále se v přítomnosti jídla nedokážu ovládat tak, jak bych si představovala. Pokud nastane nějaké stresové období, je to mnohem horší a záchvaty jsou častější.

No a první impuls. Dlouho se porucha skrývala za „dny bez omezení“, kdy jsem si dopřávala vše, co jsem zbytek týdne nejedla. Po nějaké době přišlo uvědomění, že na jídlo myslím neustále, i v noci. Jídlo mě začalo ovládat. Bylo to asi po roce.

Kolik ti bylo let, kdy se nemoc projevila?

17 let.

V jaké fázi PPP se nyní nacházíš?

Jak jsem říkala, nyní to není tak horlivé, ale záchvaty čas od času přijdou. Musím se hodně kontrolovat, když jsem v místnosti, kde je hodně jídla.

Rodinné prostředí

Jaké si měla vztahy s rodinou před zjištěním, že trpíš PPP? Prosím o zmínění vztahu s matkou, otcem, sourozenci. Samozřejmě i s dalšími členy rodiny.

Žila jsem jen s tátou, protože mamka odešla, když jsem byla malá. Táta hodně pracoval a neměl na mě moc času, téměř jsem ho nevidala. Jen u nás občas přespala tátova „nová“ přítelkyně, který za chvíli byla bývalá...byla jsem doma neustále sama. Mám starší nevlastní sestru, která s námi už nebydlela. Byla jsem doma neustále sama, tím pádem se mi záchvaty přejídání dařilo dlouho před všemi tajit. Táta vždy poznamenal, že už mi zase musí dávat peníze na jídlo, kam to všechno dávám. Vždy jsem ale nějak „okecala“.

Krásný vztah jsem měla s babičkou a dědou. Tam jsem často chodívala, do té doby, než jsem začala mít problém se ZP. Kdykoliv jsem přišla k prarodičům, nutili mi jídlo...to ale netušili, že

jím tam sním vše, co mají v zásobě. Potom jsem měly výčitky a bylo mi špatně, raději jsem tam přestala chodit. Sváděla jsem to na školu, že mám hodně učení.

Máš rozvedené rodiče? Nebo nastala v rodině neobvyklá situace v průběhu dětství a dospívání?

Mamka odešla, když jsem byla malá. A od té doby jsem jí neviděla. Mám jen tátu. A prarodiče.

Řešilo se stravování v rodinném prostředí ještě před onemocněním? Pravidelné hubnutí či naopak přejídání? Prosím o stručné popsání stravovacích návyků rodiny.

Vařila jsem si často sama a jedla také. Nebo mi nosila jídlo babička, to jsem měla vždy alespoň 3 chody. Ale později jsem se začala zajímat o zdravější životní styl, tak jsem se snažila si tak i vařit.

Ale táta jedl skoro vždy v práci. Společně jsme jedli jen výjimečně.

Zaznamenala si další nevhodné poznámky od rodinných příslušníků ohledně postavy? Jaké? A měly tyto poznámky vliv na zamyšlení se nad stravováním?

Táta právě vždy pronesl, že kam to jídlo dávám, že budu vážit za chvíli 100 kg. Ale to bylo už v době, kdy jsem trpěla ZP. Předtím si mě spíše nevšímal.

Jinak si nevzpomínám na nic, co by mě zpětně mrzelo.

Jaké byly první reakce rodiny na hubnutí? Jak dlouho se podařilo hubnutí před nimi „tajit“?

Tím, že jsem si to dlouho nechávala pro sebe, tak nijak nereagovali. Když jsem si uvědomila, že trpím PPP, snažila jsem se vyhledat pomoc na internetu. Psala jsem na různá bezplatná fóra, kde jsem žádala o rady, jak s tím skoncovat. Jednou jsem kontaktovala paní psycholožku, co se zaměřuje na PPP a od té doby spolu vedeme terapie. Pomáhá mi v různých věcech dodnes.

Když mám horší období, napíšu jí a vždy mě uklidní. Je to má velká podpora, chápe mojí situaci a můj problém. To do té doby nikdo nepochopil. Snažila jsem se o ZP mluvit s kamarádkou, ale nechápala, že dokážu jíst, i přesto, že mi je špatně a nemám hlad. Nikdy se s touto poruchou nesetkala a nevěděla, jak mi pomoci.

Jak se změnil vztah s rodinou po zjištění nemoci? Kdo se jako první snažil o podporu v uvědomění si nemoci a následného řešení situace? A naopak, kdo se nejméně angažoval v řešení situace?

Táta to vůbec neřešil. Jen měl občas hrozný připomínky. Řekla jsem mu, že mám problém s jídlem, že to řeším s doktorkou. Ale možná to bylo lepší, stejně by mi asi nedokázal v tu chvíli poradit. Ani nevěděl, že taková nemoc existuje. Moc jsme to dál neprobírali. Ale nejmíc jsem to řešila s paní psycholožkou.

Prarodiče to neví doteď. Teď už je navštěvuji, ale moc tam nejím.

Jak probíhá léčba?

Pouze sezení a emaily s paní psycholožkou. Ta mi dává hodně rad a doporučení, třeba na knihy.

Partner a přátelé

Měla jste partnera v době nemoci?

Ano.

Dobře, tak přejdeme k otázce partnera. Měl partner někdy nevhodné poznámky ohledně tvé postavy?

Byli jsme spolu od 15. Když jsem začala brát antikoncepci, začala jsem otékat a bylo to na mě vidět. Tak pár poznámek ohledně toho prohodil. Mrzelo mě to a pamatuji si to. Myslela jsem si, že přibírám, ale já jen šíleně zadržovala vodu. V té době jsem začínala se zdravým životním stylem, právě kvůli tomu otékání. Nelíbila jsem se sobě ani příteli.

Jak reagoval partner při zjištění, že trpíš ZP?

Tajila jsem to před ním. Dlouho. Když jsem začala odmítat všechny rande, kde bylo jídlo, začali jsme se dost hádat. Vztah moc dlouho nevydržel.

Teď mám nového partnera, který o všem ví a nastudoval si. Bydlíme společně, tak se mě snaží nenásilně kontrolovat. Moc mě podporuje a já jsem mu za to vděčná.

Školní prostředí

Jaké máš vzpomínky na školní prostředí před onemocněním? Základní a střední školu? Slýchávalas posměšné poznámky ohledně postavy? Jaký vliv to mělo na tvé myšlení?

Tak na základce to slýchává asi každá holka. Ale na střední to bylo potom ještě horší. Nikdo mi to neřekl do očí, ale za zády, to pomlouvali. Ke mně se to vždy dostalo.

Spolužáci na střední o problému věděli, ale nijak se mi pomoci nesnažili.

Teď studuji VŠ, která je dost anonymní a o problému nikdo neví. To jsem ráda.

Škola měla tušení o tvé PPP?

Jako učitelé? To neměli. Nic jsem neříkala.

Pracovní prostředí

Když se nemoc projevila, pracovala si někde?

Pouze brigádně. Nic dlouhodobého jsem neměla.

Ovlivnila PPP pracovní morálku?

Ani ne. Naopak. Byla jsem ráda, že nejsem sama doma a něco navíc si vydělám. Hlavně jsem při práci nemyslela tolik na jídlo.

Jsem na konci rozhovoru. Moc Ti děkuji za poskytnutí cenných informací pro výzkum. Jak ses při rozhovoru cítila?

Rozhovor byl v pořádku. Víím o tom, že problém s poruchou příjmu potravy u mě trvá, ale už nemám problém o tom mluvit.

Chtěla bys mít náhled na výsledky výzkumu?

Ano, chtěla. Děkuji.